

WORDSTAR

Yazan: Terry Datz

Çevirenin önsözü

Elektronik ve bilgisayar teknolojisindeki hızlı gelişmeler sonucu boyutlarının ve talimatlarının düşmesi, bilgisayar kullanımının hızla yaygınlaşmasına ve günlük hayata girmesine neden olmuştur. Bilgisayarlar diğer birçok kullanılan araçların yanı sıra, yazı düzenleme (word processing) amacıyla da yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bilgisayarın yazı düzenleme amacıyla kullanılması için öncelikle bu amaçla hazırlanmış bir yazılış paketine gerek vardır. Değişik yazılış şirketleri bu tür paketleri hazırlayarak kullanıcılara sunmaktadırlar. WordStar, MicroPro şirketinin yazı düzenleme amacıyla hazırladığı bir programdır ve türleri arasında en yaygın kullanışa sahip olanıdır. Bu özelliği ile yazı düzenleme ve derleme programları için standart olarak kabul edilir.

Yazılış şirketlerinin hazırladığı paket programların karşılaştırılması ancak subjektif olarak yapılabilir. Fakat şu tür programlarda aranan özellikler, değişik bilgisayarlara ve çevre birimlerine uyarlanabilir (installable) olması, kolay öğrenilebilmesi ve öğrenmek için ön bilgiye gerek olmaması, iyi hazırlanmış bir kullanım kitabının ve programın içinden ulaşılabilen yardım menüsünün bulunması ve kullanımının kolay (user friendly) olmasıdır. WordStar bu özelliklerin hemen tümüne sahip olmakla birlikte gelişen yazılış tekniği ve piyasaya sürülen diğer yazı düzenleme programları, MicroPro şirketini WordStar programını yeniden düzenlemeye ve geliştirmeye zorlamıştır. Aşağıdaki tercümede bu şekilde ortaya çıkan WordStar 2000 programının eski WordStar programı ile karşılaştırılması sunulmaktadır.

WordStar 2000

WordStar, modem sanat gibi, insanların eleştiri yapsa isteğini uyandıran bir olaydır. Sevse de,

nefret de etseler, insanlar programda neyin iyi veya neyin kötü olduğunu kesinlikle söylerler. Fakat, programın dağıtım senü yapısını ve karmaşık komutlarını çözümlenmeden gelen WordStar hayranları bile artık otomatik paragraf düzenleme, orantılı boşluk bırakma, klavyeden ulaşılabilen komutlar ve çok pencereli ekran (multiple teinde* editing) gibi günün teknolojisine uygun özellikleri arar hale gelmişlerdir.

Bu tür özelliklere sahip olan yeni yazı düzenleyicileri, WordStar'ın satışlarını düşürmeye başlayınca, MicroPro bu eleştirilere artık aldırmazlık edemedi. Aldığı çok sayıda şikayet ve önerileri değerlendirerek, piyasanın isteklerine cevap verebilecek ve aynı zamanda MailMerge ve CorrectStar gibi MicroPro'nun diğer ürünleri ile birlikte kullanılacak yeni bir yazı düzenleyicinin hazırlanması, firmanın bir buçuk yılını aldı. Ortaya çıkan yedi-disketlik dev program, kullanıcıya WordStar'dan daha yakın ve gerekli yenilikleri sağlayan WordStar 2000'di. Daha güdü bir program arayanlar için de, WordStar 2000 Plus, indeks ve içindekiler tablosu hazırlayabilmekte, adres bilgilerini düzenleyebilmekte ve ayrıca küçük çaplı bir haberleşme programı da içermektedir.

Önemli Değişiklikler

Daha önceden WordStar kullanmış olanlar WordStar 2000'in birçok özelliklerini tanıyacaklardır. WordStar'da olduğu gibi, (Ctrl) tuş komutları iki eli birden klavye üzerine bağlamaktadır; koşulları hızlı yazarak menülerin yazılmasını engelleyebilirsiniz, veya yardım seviyesini değiştirerek senüleri tamamen kaldırabilirsiniz. Fakat MicroPro birtakım hoş giden değişiklikler de yapmıştır (bk. Tablo 1). WordStar 2000'in menüleri güzel ve anlaşılır biçimde yazılmıştır, klavye komutları -İngilizce- kısaltmalar halindedir (örneğin QS -Quit and Save- yazı düzenlemesini sallandırıp kütüğü diskete saklamak) ve nokta koşulları (!dot commands) kullanılmamaktadır. Ayrıca birden fazla tuşa basmayı sevseyen kullanıcılar için klavye üzerinde <Ctrl>, <Shift> ve <F11> tuşlarını da kullanarak 38 değişik komutu tuşlara programlamak mümkündür.

KordStar'dan farklı olarak, HordStar 2000, DOS 2.0'ir, kullandığı dal isialerini (path namesi tanıyabilmektedir. Böylece bilgi ve program kütüklerinin değişik kütük rehberlerinde (directory) saklaması mümkün olmaktadır. Programın hard-disk için otomatik uyarlaması sırasında, gerekli sürücü kütükler (batdı files) sistesin ara kütük rehberinde iroot directory) saklanırlar. DOS 2.00'in bu avantajını kullanmakla JlicroPro, üstü kapah da olsa, HordStar 2000'in IBM XT, AT ve özdeş (compatible) diğer hard-disk sisterleri için tasarlandığını kabul etmektedir. Floppy disket kullanan bir sistemde HordStar 2000'in yavaşlığı ve sürekliliği disket değiştirme gereği, en sakın kullanıcıyı bile öfkeli yapmaya yeterlidir (program geriyeye doğru karakter sıfsek gibi teael bir işlet için bile disket okuması yapmaktadır). Kabul edilebilir bir performans için XT ya da benzeri bir sistem şarttır; AT için ise, doğal olarak programı oldukça hızlı olarak işlemektedir.

MicroPro'nun yaptığı değişikliklerin bir kısmı ise sevimsizdir. Örneğin, HordStar 2000'in uyarlaması ve programı disketlerinden kopya çıkarsak engellemiştir. Bu disketlerin üç kere kopyasını çıkarabilirsiniz. Ancak uzun ve sıkıcı bir uyarı mesajları uygulamamız gereklidir. Eğer bir kopya çalışmazsa, çalışan bir kopya elde edebilmek için kopyanın uyarlamasını silerek tekrar uyarlamak gibi dolambaçlı bir yol vardır, fakat disketi kaybederseniz ya da hasara uğrarsa kurtuluş yoktur. Ancak, kopyanın uyarlamasını silerek tekrar uyarlama işleminin yapılabilmesi, HordStar 2000 kullanıcılarına, kopyayı hard-disk üzerine uyarladıktan sonra floppy disket ya da başka bir hard disk üzerine uyarlanmanın bir kopyasını alabilmesi olanağını sağlamaktadır.

Yazı Derleme (Editing)

HordStar 2000'in açılış menüsü 12 alternatif sunmakta; fakat ara çubuğuna basınca alt taraftaki 6 seçenek, 4 yeni seçenekle yer değiştirir. Programdaki bütün mesajlarda, 6 (Set help) tuşuna basılınca mesaj ile ilgili seçeneklerin açıklamasına ulaşılabilir. Bu açıklamalar sadece kullanım klavuzuna ek niteliğindedir -HordStar 2000'i yükledikten sonra bu açıklamaları okuyarak kullanımını öğrenmeyi beklemeyin. Bu noktada MicroPro, HordStar 2000'in büyüklüğü ve göreceli karmaşıklığı göz önünde tutulursa, daha fazla özen göstermeliydi.

Açılış menüsünde E tuşuna basarak yeni bir kütük yaratılabilmekte ya da var olan bir kütüğe ulaşılabilir.

itordStar'a göre önemli bir değişiklik, var olan bir kütüğe ulaşmak için imleci (cursor) kütük rehberi üzerinde kütük ismine götürerek <Enter> tuşuna basmanızın yeterli olmasıdır. Ne yazık ki, kullanma kolaylığı sağlayan bu yöntem programın diğer bölümlerinde kullanılmamıştır. Program komutlarını aynı biçimde seçemezsiniz; bunun yerine ilgili mesajı geçip <Ctrl> tuş koşullarını kullanmanız gereklidir. itordStar'ın sıkışık ve karmaşık menülerine alışkın olanlar, HordStar 2000'in daha temiz görüntüsünü takdir edeceklerdir, fakat elbetteki bu yeni menüler daha fazla yer kaplamaktadır.

itordStar'ın eski halini bilmeyenler HordStar 2000'in nöflonik derleme komutlarını kolay öğrenilebilir bulacaklardır, ama HordStar'ın eski yapısına alışkın alanlar zorlukla karşılaşabilirler. Eski alışkanlıklarıyla bir kelimeyi silmek için (Ctrl-D tuşuna basarak, tabulatör ve mesaj ayarlama menüsüyle karşılaşacaklardır; ya da <Ctrl-M tuşuna basarak bir satırı yok etmek isteyenler, rahatsız edici bir düdük sesinden başka bir şey elde edemeyeceklerdir. HordStar'dan farklı olarak HordStar 2000 ve <Backspace> tuşlarına normal fonksiyonlarını kazandırmıştır: imlecin altındaki karakteri, <Backspace> ise imlecin solundaki karakteri silmektedir. Rahatsız edici bir durum: bu tuşlardan birini bir süre basılı tuttukten sonra bırakırsanız, imleç satır sonuna gidip beklemekte ve birden üst satırdaki birtakım sözcükleri silmektedir.

itordStar 2000 anlaşılabilir ve kullanımı kolay yazı silme seçenekleri vermektedir. Bütün bir kelimeyi veya satırı silabileceğiniz gibi, bir cümleyi, paragrafı ya da yazının belirli bir karaktere kadar olan bölümünü silebilirsiniz. Kazara yanlış paragrafı silerseniz veya düşüncenizi değiştirirseniz, "Undo" komutuyla en son sildiğiniz paragrafı geri getirebilirsiniz. Kuşkusuz, HordStar kullanıcılarının beğenecekleri bir başka yenilik, HordStar 2000'deki paragraf düzenleme kolaylığıdır. Artık, biçimlenmiş bir paragrafı yeniden düzenlemek için (Ctrl-H tuşuna basıp, işiniz bittiğinde de <Ctrl-F ile yerinize dönmek zorunda değilsiniz. Eğer isterseniz, HordStar 2000, satır ya da sayfa sonlarına sığmayan sözcükleri, otomatik olarak hece arasından bölebilir. Ancak, bu konuda MicroPro, henüz yetkinliğe erişmiş sayılmaz; otomatik sözcük bölme özelliği, henüz kısıtlı sayıda sözcük için geçerlidir, ayrıca, ekranda değil yalnızca yazıcı çıktısında görülebilmektedir.

HordStar 2000'in, derleme komutları arasında, klavye

sözlüğü, hesaplama ve sıralama fonksiyonları ve elbette pencereler bulunmaktadır. Klavye sözlüğünün bir girdisi en fazla 560 karakter uzunluğunda olabilmektedir ve, ya bir yazıdan ya da bir komut zincirinden oluşmaktadır. Bir kerede, yalnızca bir sözlük kütüğü kullanılabilir. Bu kütükler yalnızca 2K'lık bilgi saklayabildiklerinden, girdiler dikkatle seçilmiştir. Program, sizden sözlük girdisine ad vermenizi ve içeriğini bel i deneniz i ister. Sözlükteki bir girdiyi, dokümanınızın içine altak için, sözlük girdisinin adını verip <Esc> tuşuna basmanız gerekmektedir. Sözlük girdisinin çeşidine göre, program, ya dokümanın içine bir yazı ekler, ya da bir konutu yerine getirir.

UordStar 2000'in hesaplama fonksiyonu, toplama, çarpma, bölme yapmakta ve üs alabilmektedir. Sonuçlar imlecin bulunduğu yere yazılır. Fonksiyon, $(2*5)+(6*3)$ gibi bileşik işlemleri de yapabilmektedir. Kullanımı son derece açıktır, örneğin, bir kolondaki sayıları toplamak için, onları tıpkı bir yazı parçasını işaretler gibi işaretlemek ve <Ctrl>-BA'ya basmak gereklidir (BA: Block Arithmetic). Tu sayıların kullanıldığı bir işlemde, sonuç virgülden sonra iki basamak kullanılarak gösterilmektedir. MicroPro, bu hatanın gelecekteki değişikliklerde düzeltileceğini söylemektedir.

UordStar 2000'in sıralama fonksiyonu 50 satırlık bir yazı parçasını alfabetik veya nümerik olarak, yukarıdan aşağıya veya aşağıdan yukarıya dizabilmektedir. Bu özellik, posta listesi ve tablo hazırlamak gibi amaçlarla kullanılabilir.

UordStar 2000 programda, ekranda eşit büyüklükte iki veya üç pencere yaratabilir ve her pencerede değişik kütükler üzerinde, ya da aynı kütüğün farklı kısımları üzerinde çalışabilirsiniz. İmleci bir pencereden diğerine almak için bir tuşa basmak yeterlidir. Pencereleri kesip birbirine eklemek de aynı derecede kolaydır. Yazı parçasını işaretledikten sonra, imleci uygun pencereye getirip yapıştırma işlemini doğrulamak yeterlidir.

Biçimleme (Formatting)

UordStar 2000'in biçimleyicisi, UordStar geleneğine az çok uymaktaysa da, programın biçimleme yöntemi oldukça değişikdir. En açık fark, görüntüleme kısmıdır. Satır altı çizme, kalın karakterle yazma ve diğer özel yazı etkileri, ekranda doğrudan gösterilmektedir -yani, siz özel olarak istemedikçe,

kontrol karakterleri ekranda gösterilmez. Ne yazık ki MicroPro, ileriye bir adım atarken, geriye iki adım atmıştır: UordStar 2000, bütün dokümanları, satır aralarının uzaklığı sabit olarak ve satırın sağ kenarını düzeltilmemiş olarak görüntülemektedir. Elbette yazıcı çıktısı, sizin isteklerinize uygun olarak, başka bir biçimde çıkacaktır. MicroPro, bu sorunun üzerinde çalışmaların sürdüğünü söylemektedir.

Doküman biçimlemeyi kolaylaştırmak için, UordStar 2000, nokta komutlarını kaldırmış ve onun yerine, sağ, sözcük bölme, sayfadaki satır sayısı vs. gibi özellikler için 13'er değişik olanak sağlayan hazır biçimleme kütükleri koymuştur. Bir doküman hazırlanırken, ya programın sağladığı altı biçimden birini kullanırsanız ya da kendi biçimleme kütüğünüzü yaratmanız gerekmektedir.

Biçimlere kurallarının çoğu klavye komutlarını kullanarak değiştirilebilmektedir. Satır aralıkları, satır başları ve boşluklar istenildiği gibi ayarlanabilmekte, fakat derleyiciden çıkıp biçimleme kütüğünü değiştirmeden sayfa numaralaması ve sayfa boşlukları değiştirilememekte ya da iptal edilememektedir. Biçimleme kütüğünü herhangi bir kütük için ayarladığımızda o kütüğün bütün işlemleri belirlenen biçimde yapılmak zorundadır. Yani bir kütüğü bir biçimde sakladıktan sonra başka bir biçimde bastırmazsınız. Açılış menüsünden "F" seçeneğine geçip dokümanın kütük ismini girerek, yeniden biçimleme yapılabilir. Yeniden biçimleme işlemi sırasında UordStar 2000, bir dizi soru sorarak verilen cevaplara göre yeni biçimi oluşturur. Biçimleme kütüğü diskete yazıldığı anda, yapılan değişiklikler doküman kütüğünde kesinleşir.

UordStar 2000'in satırbaşı ve kenar ayarlaması diğer UordStar'lara göre oldukça gelişmiştir. Derleyici komutları içinden <Ctrl>H ile satırbaşı ve kenar ayarlama düzeninin değiştirilmesi için gerekli bilgilerin bulunduğu menüye ulaşıp, bu ayarlamaların bulunulan yerden başlayarak yeni bir kurala göre sürmesi sağlanabilir. Yeni düzen, yerine başkası getirilinceye kadar geçerlidir. Daha iyisi, kullanılan düzenler, derleme işi bittikten sonra sıralı olarak saklanırlar. Saklanabilecek düzen sayısı üzerinde hiçbir sınırlama yoktur.

Daha öncekilerden farklı olarak UordStar 2000 ile çok satırlı başlıklar ve dipnotlar kullanılabilir. MicroPro, kullanıcılardan gelen şikayetleri göz önüne alarak dipnot yazımı için gerekli fonksiyonları da

eklemiştir. Herhangi bir yerde dipnot yazsak için <Ctrl>N tuşuna basarsanız, parantez içine alınmış bir boşluk ve "footnote" yazısı görünür. Boşluğa dipnotu yazdıktan sonra illec parantez dışına çıkarılırsa, HordStar 2000, dipnotu tamamlanmış olarak algılar. Progru, dipnotlara kendiliğinden sıra numarası verir ve eğer yeni dipnotlar eklenir ya da çıkarılırsa, sıralamayı yeniden düzenler, «etin yazıcıya gönderildiğinde, tii dipnotlar, en sonda, referans numaralarıyla birlikte yer alırlar. MicroPro, programın gelecekteki biçiminde, dipnotların, uygun sayfaların sonunda yer alacağını belirtmektedir.

Programın Bitiriliri ve Yazılması

NordStar 2000, derleme işlemini dört ayrı biçimde bitirebilmektedir. Metni diskette saklayıp başlangıca dönmek, saklayıp imlecin bulunduğu yerden yazma işlemini sürdürmek, saklayıp yazıcıya göndermek, ya da yapılan değişiklikleri dikkate almamak olanaklar içindedir. Şimdiye kadar geliştirilmiş tüm HordStar'lar, bir metnin her saklanışında eski biçiminin de bir kopyasını (back up) saklarlar. Eğer metni saklayıp yazıcıya gönderme yolunu seçerseniz, HordStar 2000, açılış bölümünü atlayarak, yazdırma işlemi için gerekli bilgileri ekrana getirir. Burada basılacak sayfa sayısı, kaç kopya basılacağı, baskı biçimi ve benzeri düzenlemeleri belirleyebilirsiniz. HordStar 2000, yaklaşık 70 değişik yazıcıya bilgi gönderebilir. Diğer HordStar'larda olduğu gibi bir kütüğü yazıcıya gönderirken, bir diğeri üzerinde çalışabilme olanağı vardır.

HordStar 2000, bir daktilo ile form doldurmak ya da zarf zerine yazı yazmak için de oldukça yararlıdır. Programda yapılan secime göre, her tuşlamayı hemen yazıcıya göndermek, ya da bir satırı girip, düzelttikten sonra yazıcıya göndermek olanaklıdır.

Mailferge

MailMerge programını daha önce kullanmış olanlar, bu programı nokta komutları olmaksızın düşünemezler. HordStar 2000'deki MailMerge, aynı işi .fi ya da .dm gibi komutları ezberlemenize gerek kalmadan yapar. Program sorular sorarak uygun komut sırasını ve yazma seçeneklerini üretir, omlar yanıtlandıktan sonra mektup kütüğü saklanır ve yazıcıya gönderilir.

HordStar 'm doküman dışı (non-document) seçeneğinin yerine, biçimlenmemiş doküman (unformatted document)

seçeneği kullanılmasına rağmen, veri kütüğü yaratma işleminde önemli bir değişiklik yapılmamıştır. Program 30.000 karakter uzunluğunda kayıtlar yapabilmektedir.

CorrectStar

HordStar 2000'in yazım denetleyicisi, HordStar için hazırlanmış CorrectStar yazım denetleyicisinin benzeridir. Daha öncekinde olduğu gibi yeni CorrectStar'in ana sözlüğünde de 65.000 sözcük bulunmaktadır. Bir denetleme sırasında 1.500 yeni sözcüğün eklenebileceği özel sözlüklerden biri de kullanılabilir. CorrectStar'in yeni biçiminin ayırdedici özelliği, tek bir sözcük, tümce ya da paragrafı yazım bakımından denetleyebiliridir. Bununla birlikte birçok yazım denetleyicisinden farklı olarak, CorrectStar, toplam sözcük sayımını yapmaz.

İki Yönlü Yol

HordStar ve HordStar 2000 aynı kütük yapısını paylaşmadıkları için HordStar kullanıcıları, eski kütüklerini yeni yapıya uyacak biçimde değiştirmelidirler. MicroPro, bu sorunu çözmek için, gerekli değiştirmeleri yapan bir program da hazırlamıştır. Bu program 20K'lık bir kütüğü yaklaşık bir dakikada işleyebilmektedir. Bazı HordStar nokta komutları ve bileşik MailMerge nokta komutları dışında denetim karakterlerinin tümü doğru olarak çevrilmektedir. Düzeltme sırasındaki başarısızlıklar yeni kütük üzerinde işaretlenmektedir.

2000 Plus

HordStar 2000 Plus üç ek modül içerir: MailList, StarIndex ve TelHerger. Bu üç program, yedinci disket üzerinde bulunmakta ve HordStar 2000'in açılış menüsünden ulaşılabilir.

MailList, tipik bir veri kütüğünde bulunması gereken bilgileri -ad, soyad, ünvan, adres gibi- ekran üzerinde sabit olarak tanımlanmış 21 veri alanından okuyarak, bir kütük yaratır. Ayrıca bu kütük üzerinde sıralama ve arama işlemleri de yapılabilir. MailList ile oluşturulan kütükler kolaylıkla herhangi bir Mail Merge dokümantasyonu ile bütünleştirilebilirler.

StarIndex, indeks ve içindekiler tablosu hazırlama işlemlerini sevimli hale getirmese de, oldukça kolaylaştırır. Herhangi bir terimi indeks tablosuna eklemek için kullanıcı, imleci istediği kelimenin

Tablo 1.

	HordStar 2000	HordStar 3.3
Bellek kullanımı	256 K	128 K
Kopya çıkarılabilmesi	Hayır	Evet
Kullanıcının tanımlayabileceği fonksiyon tuşları	32	10
DOS 2.00 dal isimlerini tanıyabilmesi	Evet	Hayır
Nömonik komutlar	Evet	Hayır
Nokta komutları	Hayır	Evet
Otomatik paragraf düzenlemesi	Evet	Hayır
Otomatik hece bölmesi	Evet	Hayır(1)
Çok pencere ekran	Evet	Hayır
Cümle ve paragraf silme	Evet	Hayır
Belirlenen karaktere kadar silme	Evet	Hayır
Silinen bir yazıyı tekrar elde etme (Undo)	Evet	Hayır
Otomatik dipnot düzenlemesi	Evet	Hayır
Fonksiyon tuşlarının ve komutların listesi	Evet	Hayır
Aritmetik işlem yapma	Evet	Hayır
üstelerin numara ve alfabetik sıraya dizilmesi	Evet	Hayır
Birden fazla satıra başlık ve dipnot yazılabilmesi	Evet	Hayır
Önceden hazırlanmış yazı düzeni	Evet	Hayır
Harfler ve tabulatör konumlarının yazı ile birlikte saklanması	Evet	Hayır
Birden fazla cetvel (ruler lines)	Evet	Hayır
Değişik yazı karakterlerinin ekran üzerinde görüntülenmesi	Evet	Hayır
Sayfa düzeninin ekran üzerinde görüntülenmesi	Hayır	Evet
Çift satır aralığının ekran üzerinde görüntülenmesi	Hayır	Evet
Orantılı boşluk bırakma	Evet	Hayır
Birden fazla kopyanın bastırılması	Evet	Hayır
Disket üzerine kayıt ve işleminin hemen yapılması	Evet	Hayır
Disket üzerine kayıt yapıldıktan sonra kalman yere otomatik olarak dönmek	Evet	Hayır
Daktilo seçeneği	Evet	Hayır
SpellStar ve HailMerge programları	Evet	Ek ücret

(1) Kullanıcı hece bölünmesini onaylamak zorundadır.

bulunduğu satıra getirmelidir. Daha sonra <Ctrl>-011 tuşlarına basılarak, teri* , indeks tablosuna eklenir. Aynı terimin yazı içerisindeki diğer yerlerini bulmak için HordStar 2000 araa konutunun kullanılması, işiesi hızlandırır.

Böli» başlıklarından içindekiler tablosunun hazırlanması da aynı biçimdedir. Ancak başlığın tablodaki yerinin belirlenmesi gereklidir. Yazıya yeni bir başlık eklendiğinde ya da çıkarıldığında StarIndex, otomatik olarak içindekiler tablosunu yeniden düzenler.

Donanımın Sıkışması

UordStar 2000, 256 Klik sistemlerde, iki disket sürücüsü kullanılarak çalıştırılabildiği halde, bir hard diske şiddetle ihtiyaç duyar. Ana program bir disket üzerine ancak sığmaktadır ve disket üzerinde DOS için yer kalmamaktadır. Bu nedenle disket kullanıcılar, önce DOS disketini kullanarak sistemi açmak, sonra StordStar 2000 program disketi ile değiştirmek zorundadırlar. Programın kopyalanması engellendiği için, programın yüklenmesi sırasında B: sürücüsünde bir anahtar disketinin bulunması da gereklidir. Bu anahtar disket daha sonra veri kütüklerinin saklanacağı disketle değiştirilmelidir. Eğer CorrectStar veya HordStar 2000 Plus'ın diğer modülleri kullanılmak istenirse gene disket değiştirilmesi gerekli olacaktır. Program ayrıca, veri disketi üzerinde boş yere de ihtiyaç duymaktadır. Örneğin, yazım denetlemesi sırasında, .sözlük disketi A: sürücüsünde bulunurken, programın diğer parçaları için 90 K'hk bellek gereklidir. Başka yerde boş bellek bulunmadığı için bu program parçaları veri kütüklerinin bulunduğu disket üzerinde olmalıdırlar.

Sonuç

HordStar 2000 günün programcılık tekniğine erişmiş bir program değildir. Programın çalışması sırasındaki yardımlar nispeten sınırlıdır. Ayrıca programın menü yapısı da tekrar düşünülebilir. HordStar kullanılmaktan şikayetçi olmayanlar ellerindeki programı saklayabilirler, çünkü HordStar 2000 bütün özelliklerine karşılık olarak daha yavaşlamış durumdadır. Ancak orantılı boşluk bırakma, otomatik paragraf düzenlemesi, ki av/e sözlüğü gibi özellikleri vazgeçilmez olarak görenler -eğer XI, AT ya da benzeri bir sisteme sahipse- HordStar 2000'i tercih edebilirler.

Çevirenler: Sencer Koç, Hüseyin Yavuz